

Архивски број: 08-39/4
16-03-2023 година

Постапувајќи по претставката бр. 08 – 39/1 од 09.01.2023 година, поднесена од [REDACTED] од Скопје, со живеалиште на [REDACTED] за сторено вознемирување врз основа на политичка припадност и други видови уверување, во областа на јавно информирање и медиуми од страна на Либерално демократска партија и претседателката на Либерално демократска партија – [REDACTED]. Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно член 21 став 1 точка 14 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Сл. Весник на РСМ бр. 258/2020) го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ врз основа на политичка припадност и други видови уверување сторено од страна на Либерално демократска партија кон [REDACTED] и останати советници од Советот на Општина Битола, во областа на јавно информирање и медиуми.

Образложение

На 09.01.2023 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација беше доставена претставка со архивски број 08 – 39/1, од страна на подносителката [REDACTED] против Либерално демократска партија и одговорното лице на партијата – Моника Зајкова, за сторено вознемирување врз основа на политичка припадност и други видови уверување во областа на јавно информирање и медиуми кон претседателката и советниците на Советот на Општина Битола.

Во поднесената претставка се наведува дека на 30.12.2022 година, на социјалниот медиум Facebook, на официјалната страна на Либерално демократската партија (LDP Bitola – ЛДП Битола) бил објавен пост со наслов „НАРОДОТ СИ ДОЈДЕ ПО СВОЕТО“:

„Не знаеме што се кажало и која била причината за кавгата помеѓу претседателката на Советот, советникот Чулакоски од една страна и неколку граѓани од друга страна. Ама лажните ветувања, популизмот, секојдневните лаги и големите желби, кои се очигледно над реалните можности си го сторија своето.

Нема потреба од замајување на јавноста, нема потреба од изигрување од лажни херои и жртви, се е веќе прочитано и видено.

Година дена од новата власт, време е за работа, време е за вистински дела кои ќе останат за сите граѓани, ако времето веќе неповратно не е заминато.“

Содржината од објавата е достапна на следниот линк:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=471206125188142&set=a.231833485792075>

Во продолжение од претставката се наведува дека објавата се однесува на настан, кој се случил на 28.12.2022 година во ресторан во Битола. Имено, настанот е напад над советници од Советот на Општина Битола од страна на други лица.

Во претставката се наведува дека содржината од горенаведената објава предизвикала вознемирување врз дискриминаторски основи, а целта била да се повреди достоинството и да се повика и поттикне создавање на заканувачка, понижувачка и застрашувачка средина од страна на јавноста, врз носители на функција – избрани советници во Советот на Општина Битола. Воедно, се наведува дека објавата освен што предизвикала вознемирување, имала за цел да повика и даде инструкции за извршување на насилни дела кон советниците, кое нешто предизвикало чувство на лична небезбедност кај советниците.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, согласно член 24, став 7 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на 12.01.2023 година испрати Известување бр. 08 - 39/2 за произнесување по наводите од претставката до Либерално демократска партија. Од причина што до Комисијата не пристигна доказ за уредна поштенска достава, на 17.02.2023 година беше извршена електронска достава на официјалната електронска адреса на Либерално демократска партија – office@ldp.mk.

Имајќи го предвид фактот дека потенцијалните дискриминатори не се произнесоа во законски предвидениот рок, Комисијата при носење на мислењето ги ценеше исклучиво наводите од претставката.

Слободата на изразувањето е регулирана со **член 16 од Уставот на Република Северна Македонија**:

- „(1) Се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата.*
- (2) Се гарантира слободата на говорот, јавниот настап, јавното информирање и слободното основање на институции за јавно информирање.*
- (3) Се гарантира слободниот пристап кон информациите, слободата на примање и пренесување на информации.“*

Слободата на изразување во **Европската конвенција за заштита на човековите права е предвидена во член 10**:

- „1. Секој човек има право на слобода на изразувањето. Ова право ги опфаќа слободата на мислење и слободата на примање и пренесување информации или идеи, без мешање на јавната власт и без оглед на границите. Овој член не ги спречува државите, на претпријатијата за радио, филм и телевизија да им наметнуваат режим на дозволи за работа.*
- 2. Остварувањето на овие слободи, коешто вклучува обврски и одговорности, може да биде под одредени формалности, услови, ограничувања и санкции предвидени со закон, кои во едно демократско општество претставуваат мерки неопходни за државната безбедност, територијалниот интегритет и јавната безбедност, заштитата на редот и спречувањето на нереди и злосторства, заштитата на здравјето или*

моралот, угледот или правата на другите, за спречување на ширењето на доверливи информации или за зачувување на авторитетот и непристрасноста на судството.“

Од друга страна во **Европската конвенција за заштита на човековите права со член 17** се забранува злоупотреба на правата предвидени во Конвенцијата:

„Ниту една одредба од Конвенцијата не може да се толкува на начин според кој, на некоја држава, група или поединец им е дадено право да преземаат активности или постапки со кои се загрозува некое право или слобода што се признати со оваа Конвенција, или да ги ограничуваат овие права и слободи во мерка поголема од онаа предвидена со Конвенцијата.“

Во својата пракса Европскиот суд за човекови права претендира да ја зачува суштинската природа на слободата на изразување во демократното општество, но воедно ги поставува границите на таа слобода. Судот смета дека говорот кој е некомпатибилен со вредностите прогласени и гарантирани со Конвенцијата треба да биде изземен од заштитата на членот 10 врз основа на член 17 од Конвенцијата.

Во конкретниот случај дискриминаторот ја злоупотребил слободата на изразување спротивно на нејзината вистинска цел, со тоа што извршил дејствија спротивни на начелата на недискриминација, толеранција, општествен мир, делотворна политичка демократија, прокламирани како темелни вредности на Конвенцијата. Врз основа на тоа, Комисијата ценеше дека дискриминаторот го преминал прагот на искази што имаат право на заштита според членот 10 од Конвенцијата, со оглед на тоа што е нарушена рамнотежата помеѓу слободата на изразување во јавните медиуми, од една страна и правата и угледот на другите – советниците од Советот на Општина Битола, од друга страна.

Следствено на тоа, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација констатира дека е исполнета законската дефиниција за **вознемирување од член 10 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација**:

„Вознемирувањето претставува несакано постапување кон лице или група лица врз дискриминаторски основи што има за цел или последица, повреда на достоинството или создавање на заканувачка, непријателска, понижувачка или застрашувачка средина, пристап или практика.“

Комисијата при одлучување го зема како веројатно тврдењето на подносителката дека со содржината од објавата е повредено достоинството на советниците на Советот на Општина Битола, како и дека преку објавата е создадена непријателска, понижувачка и застрашувачка средина, заради припадност кон различна идеолошка опција и уверување. При тоа, Комисијата освен главната содржина, ги ценеше општиот тон и настроеност, како и поширокиот контекст и влијание на посочената објава кон јавноста.

Согласно наведеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на ова мислење дека во конкретниот случај Либерално демократската партија преку искажување на вознемирувачка содржина на својата официјална страница

на социјалната мрежа Facebook сториле вознемирување врз основа на политичка припадност и други видови уверување кон [REDACTED] и останати советници од Советот на Општина Битола, во областа на јавно информирање и медиуми.

Согласно член 27, став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, по утврденото вознемирување, со цел отстранување на повредите на правото, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ја донесе следната:

ПРЕПОРАКА

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Либерално демократска партија да ги отстрани спорните содржини од својот кориснички профил на социјалната мрежа Facebook, кои продуцираат вознемирување, **најдоцна во рок од 30 дена од приемот на ова мислење и за тоа писмено да ја извести Комисијата за спречување и заштита од дискриминација.**

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Либерално демократска партија да упати писмено извинување за стореното вознемирување до подносителката на претставката – [REDACTED] и советниците на Советот на Општина Битола, **најдоцна во рок од 30 дена од приемот на ова мислење и за тоа писмено да ја извести Комисијата за спречување и заштита од дискриминација.**

СЕ ПРЕПОРАЧУВА Либерално демократска партија во иднина да се воздржи од изразување на содржини кои продуцираат вознемирување врз било која од дискриминаторските основи.

Доколку дискриминаторот не постапи согласно оваа препорака, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација, согласно своите надлежности од член 27, став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ќе поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежен суд за прекршоци.

Скопје,
16.03.2023 година

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација

Претседател
Исмаил Камбери

Доставено до:

- [REDACTED]
- Либерално демократска партија со адреса на ул. „Васил Главинов“ бр. 14 – 1/7, 1000 Скопје и на електронска адреса office@ldp.mk